

**MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA:
CONSTITUIRE ȘI EVOLUȚIE
(1990-2000)**

Nicolae GÎRBU

Institutul de Istorie, Stat și Drept al AȘM

This article analyzes the process of constitution and evolution of the Ministry of Justice of Republic of Moldova as a component part of the juridical authority in the period of 1990-2000. The democratic evolution of political system, complexity of controversial issues that have tensed the society, new relations generated by political reforms, implicitly supposed a new vision upon the administration of justice.

As a result, after 10 years, Ministry of Justice of Republic of Moldova is activating in conformity with Constitution of Republic of Moldova, Law of Republic of Moldova about Government, Regulations of the Ministry of Justice, other normative and legislative acts.

*„Temelia justiției este statornicia și
sinceritatea spuselor și a acordurilor”
Cicero, Off., 1, 7*

În acest articol, este supus analizei procesul de constituire și evoluție a Ministerului Justiției al Republicii Moldova ca parte componentă a autorității juridice în perioada 1990-2000. Evoluția democratică a sistemului juridic, complexitatea de probleme controversate care au tensionat societatea, noile raporturi generate de reformele politice, presupuneau implicit o nouă viziune asupra administrației justiției [1].

Ministerul Justiției a fost instituit la 21 octombrie 1970 prin decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSS Moldovenești nr.1163-VII. Prin decretul nr.1164-VII din 21.10.1970 în funcția de Ministru al Justiției a fost numit Vasile Volosiu. Structura și statele Ministerului Justiției au fost aprobate prin hotărârea Sovietului Miniștrilor al RSS Moldovenești nr.452 din 30.12.1970. Componenta nominală a Colegiului Ministerului a fost aprobată prin hotărârea Sovietului Miniștrilor al RSS Moldovenești nr.73 din 15.03.1971 [2].

La 6 iunie 1990 a fost numit primul ministru al justiției al Republicii Moldova domnul Alexei Barbăneagră, care a deținut această funcție până în 1994. Datorită frământărilor politice de la începutul anilor '90, în conformitate cu Legea RSSM cu privire la Guvernul Republicii, a fost promulgată o hotărâre [3] cu privire la funcțiile de bază și structura Ministerului Justiției al RSSM.

Prin urmare, funcțiile de bază ale Ministerului Justiției al RSSM erau: coordonarea activității privind elaborarea actelor normative în scopul instaurării suveranității RSSM; asigurarea organizării activității judecătorești populare din republică, a muncii de sistematizare și codificare a legislației de înregistrare a statutelor partidelor și altor organizații social-politice și controlul respectării de către ele a prevederilor legislației în vigoare; înfăptuirea conducerii metodice a activității juridice în economia națională și asigurarea din punct de vedere juridic a relațiilor economice externe, educației și învățământului general al populației; conducerea notariatului, instituțiilor expertizei judiciare, precum și dirijarea organelor de înregistrare a actelor de stare civilă și ale avocaturii RSSM; stabilirea în modul prevăzut a relațiilor juridice internaționale.

În structură s-a menținut sistemul de dublă subordonare a organelor de înregistrare a actelor de stare civilă a comitetului executiv al Sovietului raional orășenesc de deputați ai poporului și Ministerului Justiției al RSSM.

Ministerului Justiției al Republicii Moldova i se accepta de a avea trei viceministri, inclusiv un prim-vice-ministru și un colegiu din 7 persoane.

S-a constituit, în cadrul Ministerului Justiției al RSSM, Consiliul științific și consultativ interdepartamental pentru problemele elaborării proiectelor de legi, care avea drept scop: prosperarea calității proiectelor de legi elaborate în republică, a căror volum s-a extins; pregătirea noilor acte legislative; analiza și sistematizarea legislației economice.

Pe lângă Ministerul Justiției al RSSM funcționa Laboratorul central de cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare și cursurile republicane de reciclare a lucrătorilor justiției din RSSM.

La hotărârea Guvernului RSSM din 21 septembrie 1990 nr.347 a fost anexată o listă a hotărârilor Consiliului de Miniștri al RSSM, care au fost abrogate: a) Punctul 1 al hotărârii Sovietului Miniștrilor al RSSM din 28

septembrie 1972 nr.363 cu privire la aprobarea Regulamentului Ministerului Justiției al RSSM [4]; b) Hotărârea Sovietului Miniștrilor al RSSM din 28 mai 1976 nr.160 – Problemele Ministerului Justiției al RSS Moldovenești [5]; c) Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM din 13 octombrie 1988 nr.318 – Problemele Ministerului Justiției al RSS Moldovenești.

În 1991, la 2 iulie, Guvernul Republicii Moldova a aprobat [6] Regulamentul instituției de reabilitare socială al sistemului penitenciar al Ministerului Justiției al Republicii Moldova.

În temeiul Decretului Președintelui Republicii Moldova din 9 decembrie 1991 „Privind înregistrarea întreprinderilor ce funcționează pe teritoriul Republicii Moldova” a fost aprobat [7] Regulamentul Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova. S-a stabilit efectivul funcționarilor Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției în număr de 59 unități titulare, inclusiv 30 unități pentru aparatul central. S-au instituit oficii teritoriale ale Camerei Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției în municipiul Chișinău, județele Bălți, Cahul, Chișinău, Edineț, Lăpușna, Orhei, Soroca, Tighina, Ungheni, Taraclia și în UTA Găgăuzia.

La 8 august 1992 Președintele Republicii Moldova a emis decretul „Cu privire la împuternicirile Ministerului Justiției pentru realizarea colaborării juridice interstatale”. În conformitate cu acest decret, s-a hotărât [8] ca în cadrul Ministerului Justiției să fie create secții internaționale, în limita sumelor prevăzute pentru întreținerea ministerului în cauză. Cancelaria de Stat a Republicii Moldova trebuia să soluționeze problema spațiului de amplasare a secției Relații Internaționale a Ministerului Justiției. De asemenea, s-a completat și s-a modificat hotărârea Guvernului RSSM din 21 septembrie 1990 nr.347 cu privire la funcțiile de bază și structura Ministerului Justiției al RSSM.

Pentru executarea hotărârii Parlamentului Republicii Moldova din 30 iulie 1992 „Privind Monitorul Parlamentului”, s-a decis [9] majorarea limitei personalului scriptic din aparatul central al Ministerului Justiției cu 5 unități, cu un fond anual de remunerare a muncii de 240 mii ruble. Ministerului Justiției i s-a alocat, până la sfârșitul anului, în limita mijloacelor prevăzute în bugetul republican pentru întreținerea organelor conducerii de stat, editarea și difuzarea întregului tiraj al Monitorului pe anul 1992 – 2567,5 mii ruble, inclusiv pentru salarizare – 45,3 mii ruble.

La 11 iunie 1993, a fost adoptată o hotărâre cu privire la confirmarea membrilor Colegiului Ministerului Justiției, iar la 14 octombrie, Guvernul s-a pronunțat pentru aprobarea proiectului hotărârii Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova „Cu privire la instituirea gradelor profesionale în cadrul Ministerului Justiției și notariatului de stat” [10].

În perioada 5 aprilie 1994-21 mai 1998 funcția de ministru al justiției a deținut-o Vasile Sturza. De menționat că anul 1994 a fost unul semnificativ din punct de vedere juridic, în primul rând prin adoptarea Constituției și prin aprobarea Concepției reformei judiciare și de drept [11]. Prin urmare, la 13 iulie 1994, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, printr-o hotărâre [12] a Guvernului Republicii Moldova a fost restructurat și reformat conform prevederilor Constituției Republicii Moldova, ce avea să fie adoptată peste două săptămâni (29 iulie 1994). Astfel, în conformitate cu această hotărâre, s-a aprobat Regulamentul și structura aparatului central al Ministerului Justiției. S-a stabilit numărul-limită de personal al aparatului central al Ministerului Justiției de 115 unități (cu excepția personalului de deservire și pază a clădirii), cu fondul anual respectiv de retribuire a muncii. S-a permis Ministerului Justiției să aibă 3 viceministri, inclusiv un prim-ministru, și un colegiu compus din 9 persoane. S-a stabilit ca pe lângă Ministerul Justiției să funcționeze Laboratorul central de cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare și Camera Înregistrării de Stat.

În scopul coordonării activității notarilor și organizării concursului de confirmare în funcția de notar, pe lângă Ministerul Justiției s-a instituit și a funcționat Comisia de Calificare și Comisia de Apel. Regulamentele privind activitatea și componența lor au fost, ulterior, aprobate de Ministerul Justiției, de comun acord cu Consiliul Uniunii Notarilor. S-a păstrat subordinea dublă a organelor de înregistrare a actelor de stare civilă a comitetelor executive raionale sau primăriilor orașenești și Ministerului Justiției. S-au abrogat următoarele hotărâri cu privire la Ministerul Justiției: Hotărârea RSSM nr.347 din 21 septembrie 1990 „Despre funcțiile de bază și structura Ministerului Justiției al RSS Moldova”; Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.555 din 26 august 1992 „Cu privire la unele remanieri în funcțiile de bază și în structura Ministerului Justiției”; Pct.5 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.615 din 16 septembrie 1992 „Cu privire la Registrul de Stat al actelor juridice al Republicii Moldova”; Pct.3 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.733 din 10 noiembrie 1992 „Cu privire la majorarea efectivului aparatului central al Ministerului Justiției”.

La 28 aprilie 1995, în cadrul Ministerului Justiției au fost făcute unele remanieri ale cadrelor. Au fost excluși din componența Colegiului Ministerului Justiției dnii Valentin Florea și Nina Costin în legătură cu eliberarea din funcția deținută, în locul lor fiind confirmați, în calitate de membri ai Colegiului Ministerului Justiției, Mihail Martînenko (director al Direcției principale judiciare) și Timofei Grosul (șef al secției cadre) [13].

Pentru executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.347 din 30 octombrie 1995 „Cu privire la Direcția Instituțiilor Penitenciare”, Guvernul Republicii Moldova a aprobat [14] Protocolul privind transferarea Direcției Instituțiilor Penitenciare în subordinea Ministerului Justiției, semnat la 30 noiembrie 1995. Au fost suplimentate statele Ministerului Justiției cu o unitate de viceministru, majorând respectiv personalul scriptic al aparatului central și fondul anual de retribuire a muncii ministerului menționat. Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” prevedea pregătirea specialiștilor cu studii superioare pentru necesitățile sistemului penitenciar al Ministerului Justiției.

La 22 februarie 1996 s-a înființat Centrul pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor din sistemul Ministerului Justiției [15] cu un stat de personal. Centrul constituia o instituție de învățământ postuniversitar, persoană juridică, cu sediul în municipiul Chișinău și era subordonat Ministerului Justiției.

În realizarea sarcinilor ce îi reveneau, Centrul asigura pregătirea profesională (teoretică și practică) a persoanelor care erau încadrate în funcții de judecători, consultanți, șefi de cancelarie, executori judecătorești, notari și colaboratori ai sistemului Procuraturii Generale, precum și a persoanelor care urmau să ocupe în viitor asemenea funcții; personalul Centrului era constituit din cadre didactice și personal administrativ; numirea cadrelor didactice se făcea de către ministrul justiției, iar a personalului administrativ – de către directorul Centrului; pentru buna desfășurare a activității performante a cadrelor, Centrul urma să încadreze specialiști din rândurile judecătorilor, procurorilor, altor colaboratori cu o pregătire profesională înaltă din cadrul sistemelor Ministerului Justiției și Procuraturii Generale, profesori din instituțiile de învățământ superior, precum și specialiști din străinătate; formarea cadrelor se realiza conform programei de studii, aprobată prin ordinul ministrului justiției; durata cursurilor era de o lună; asigurarea materială a Centrului se realiza parțial din contul bugetului de stat, precum și din contul sponsorizărilor unor persoane juridice și fizice, atât din țară, cât și din străinătate.

Ministerul Justiției a contribuit la executarea Legii privind drepturile copilului, și, în comun cu Ministerul Sănătății, a emis un ordin, prin care din 1 ianuarie 1996, organele stării civile au efectuat înregistrarea căsătoriei tinerilor numai după prezentarea certificatelor medicale eliberate de instituțiile medicale din Moldova. De asemenea, conducătorii instituțiilor medicale au organizat examinarea medicală operativă a viitorilor soți, în baza îndreptărilor organelor de stare civilă, și eliberarea certificatelor medicale respective, iar Direcția Stare Civilă a Ministerului Justiției și Direcția Principală Asistență Medicală, Profilaxie și Reforme în Domeniul Ocrotirii Sănătății a Ministerului Sănătății au coordonat executarea prezentului ordin. În aceeași zi (06 septembrie 1995) s-a aprobat Regulamentul [16] privind examinarea medicală a tinerilor înainte de căsătorie.

După aproximativ jumătate de an de la transferarea Direcției Instituțiilor Penitenciare în subordinea Ministerului Justiției, Guvernul Republicii Moldova a hotărât [17], în scopul ameliorării bazei tehnico-materiale a instituțiilor penitenciare, să transmită, cu titlu gratuit, tehnica, utilajul, echipamentul de la balanța Ministerului Apărării la balanța Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției. Ministerul Justiției, în comun acord cu Ministerul Apărării, în termen de o lună, a instituit comisiile corespunzătoare și a efectuat preluarea-transmiterea tehnicii, utilajului și echipamentului.

La 26 februarie 1997, în baza Legii cu privire la asociațiile obștești din 17 mai 1996, Parlamentul a adoptat o hotărâre [18], prin care domnii Valentin Dolganiuc, Piotr Gorbunenco și Ivan Zabunov au fost numiți în calitate de membri ai Comisiei de Certificare de pe lângă Ministerul Justiției. În luna martie, același an, componența Colegiului Ministerului Justiției s-a modificat prin excluderea din componența acestuia a dnei Lidia Lozovanu în legătură cu modificarea structurii de cadre [19].

Ministerul Justiției a colaborat și cu Ministerul Finanțelor în privința aprobării unor hotărâri. Prin urmare, acestea au comunicat că până la intrarea în vigoare a Legii privind modificarea și completarea Legii cu privire la modul de urmărire a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, proiectul căreia a fost aprobat de Parlament în prima lectură prin Hotărârea nr.1116-XIII din 26 februarie 1997, acțiunea pct.3.2 din Instrucțiunea nr.10-44-01/03 „Privind modul de ridicare a mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, care se află în seiful casei plătitorului sau într-o încăpere izolată a acestei case, precum și în rețeaua comercială și

modul de urmărire a sumelor debitoare ale plătitorului”, aprobată la 22.11.96 de către Ministerul Finanțelor și la 27.11.96 de către Ministerul Justiției, se suspendă [20].

Petru Lucinschi, Președintele Republicii Moldova, la 25 mai 1997, a emis un decret [21], prin care, în temeiul art. 88 din Constituția Republicii Moldova și al art. 35 alin. (1) din Legea cu privire la asociațiile obștești, domnii Igor Boțan, Iacob Burghiu și Veaceslav Țurcan au fost numiți în calitate de membri ai Comisiei de Certificare de pe lângă Ministerul Justiției.

În august '97, referitor la instituțiile sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, a fost aprobată o hotărâre cu privire la unele măsuri urgente în vederea creării condițiilor necesare pentru buna funcționare a acestora. Prin urmare, la reformarea sistemului penitenciar, accentul a fost pus pe combaterea criminalității, stabilirea ordinii și supremația legii, respectării drepturilor omului. Măsurile întreprinse în reformarea sistemului penitenciar s-au soldat cu multe rezultate pozitive, însă, cu părere de rău, nu au fost suficiente pentru formarea unui sistem penitenciar de model european sau cel puțin pentru atingerea standardelor europene referitoare la tratamentul condamnaților [22].

În aceeași lună, Guvernul a mai aprobat o hotărâre [23] cu privire la componența Colegiului Ministerului Justiției. Aceasta s-a modificat în felul următor – s-a exclus din componența Colegiului Ministerului Justiției dl Timofei Grosul, în legătură cu transferarea la alt lucru și s-a confirmat în calitate de membru al colegiului Ministerului Justiției dl Zaharia Darii, director al direcției cadre și pregătirea lor.

Din octombrie 1997 și până în martie 1998, Guvernul a aprobat câteva hotărâri cu privire la unele Regulamente și Statute ale Ministerului Justiției. Astfel, la 14 octombrie 1997, au fost aprobate Regulamentul cu privire la satisfacerea serviciului, textului jurământului, Regulamentul privind modul de depunere a jurământului, listei gradelor speciale și modelului legitimației de serviciu pentru efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, Regulamentul cu privire la ținuta și semnele de distincție ale colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției și Normelor privind asigurarea cu echipament a colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției. Iar la 19 martie 1998 a fost aprobat Statutul disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției [24].

La 22 mai 1998, în fruntea Ministerului Justiției, prin decretul președintelui, este numit Ion Păduraru, funcție pe care o deține până la 12 noiembrie 1999, iar prin hotărârea [25] Parlamentului Republicii Moldova din 1 octombrie 1998 domnul Valentin Dolganiuc a fost eliberat din calitatea de membru al Comisiei de Certificare de pe lângă Ministerul Justiției, fiind înlocuit cu domnul Ion Neagu, deputat în Parlament.

În scopul realizării prevederilor Concepției reformei judiciare și de drept în Republica Moldova și perfecționării sistemului unic de informare juridică, a fost creat [26], pe lângă Ministerul Justiției, Centrul de Informații Juridice, care avea obligația să țină Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova – baza oficială de date computerizate, întocmit în conformitate cu legislația în vigoare. Centrul era o instituție de stat, nonprofit, subordonată Ministerului Justiției, cu statut de persoană juridică, pentru care a fost aprobat și un regulament. Totodată, au fost stabilite statele de personal ale Centrului de Informații Juridice în număr de 9 unități, cu fondul respectiv de salarizare.

Luând în considerare dificultățile de salarizare a colaboratorilor instanțelor judecătorești și aparatului Ministerului Justiției, precum și în scopul respectării prevederilor legislației în vigoare privind remunerarea muncii, Guvernul Republicii Moldova a hotărât [27] la 14 octombrie 1999 să aloce Ministerului Justiției, din fondul de rezervă al Guvernului, mijloace bănești pentru salarizarea angajaților din instanțele judecătorești (1740,0 mii lei) și din aparatul central al ministerului (260,0 mii lei). La elaborarea proiectului de lege privind rectificarea bugetului pe anul 1999, Ministerul Finanțelor a prevăzut pentru Ministerul Justiției alocații în vederea restituirii în fondul de rezervă al Guvernului a mijloacelor acordate prin hotărârea menționată, astfel a fost asigurată utilizarea mijloacelor financiare conform destinației.

În temeiul art.82 alin.(1) și al art.98 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova Președintele Republicii Moldova decretează, pe baza votului de încredere acordat de Parlament, în funcția de ministru al Justiției pe dna Valeria Șterbeț la 21 decembrie 1999.

Ministerul Justiției a aprobat o hotărâre la începutul anului 2000, cu privire la Cuantumul plății pentru serviciile oferite și furnizarea informației din Registrul de Stat al Comerțului prestate de către Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției. Prin urmare, putem enumera unele servicii și informații prezente în anexa acestei hotărâri [28]:

a) Servicii: Eliberarea copii-certificate de pe contracte de constituire și statut; Eliberarea copiilor-certificate de pe decizie; Verificarea și rezervarea denumirii; Consultații; Servicii tehnice-secretariat.

b) Informații: Informații din Registrul de Stat al Comerțului (denumirea de firmă, nr. de înregistrare, data înregistrării, sediul, administrator); Informațiile prevăzute la pct.1 plus informația despre asociați, cota de participare, capital social, cod fiscal, nr. telefonului; Informații despre firme clasificate pe diferite criterii (obiect de activitate, mărimea capitalului social, participarea străină la capital etc.); Raport istoric despre o firmă. Evoluția firmei de la înregistrare până la data solicitării raportului.

Etapa restructurării Ministerului Justiției, conform Concepției reformei judiciare și de drept a finisat odată cu adoptarea Hotărârii Guvernului Republicii Moldova cu privire la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, din 15 februarie 2000. Astfel, în temeiul acestei hotărâri [29], s-a aprobat Regulamentul Ministerului Justiției, Structura aparatului central al Ministerului Justiției, Lista instituțiilor subordonate Ministerului Justiției. A fost stabilit numărul-limită de personal al aparatului central al Ministerului Justiției de 112 unități (cu excepția personalului de deservire și pază a clădirii), cu fondul anual de retribuire a muncii în limita alocațiilor, aprobate prin legea bugetului de stat pe anul respectiv. Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminologie de pe lângă Ministerul Justiției a fost schimbat în Institutul Republican de Expertiză Judiciară și Criminalistică de pe lângă Ministerul Justiției. S-a stabilit că regulamentele cu privire la Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, Centrul de Informații Juridice, Centrul pentru armonizarea legislației, Departamentul de executare, Departamentul de administrare judecătorească se aprobă de către Guvern. În scopul susținerii asociațiilor obștești în desfășurarea activității acestora, pe lângă Ministerul Justiției s-a constituit Comisia de Certificare. Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei de Certificare s-a aprobat ulterior de Ministerul Justiției. De asemenea, s-au abrogat un șir de hotărâri ale Guvernului Republicii Moldova cu privire la Ministerul Justiției, printre care: Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.500 din 13 iulie 1994 „Cu privire la Ministerul Justiției al Republicii Moldova”; Pct.10 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.865 din 28 decembrie 1995 „Cu privire la chestiunile ce țin de transferarea Direcției instituțiilor penitenciare în subordinea Ministerului Justiției”; Pct.7 din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.356 din 24 iunie 1996 „Cu privire la Direcția de justiție a formațiunii teritoriale autonome cu statut special a Găgăuziei (Gagauz-Yeri)”.

Prin urmare, conform anexei 1 a hotărârii de mai sus, Ministerul Justiției este organul central al administrației publice de specialitate, care exercită conducerea, coordonarea și controlul în domeniile de competență, asigură realizarea politicii de stat în sfera justiției și în activitatea sa se subordonează Guvernului.

Ministerul Justiției, deși, reformat și restructurat prin Hotărârea de la 15 februarie 2000, și-a continuat dezvoltarea pentru a ajunge la nivelul standardelor internaționale. Astfel, până la sfârșitul anului 2000, în cadrul ministerului au avut loc un șir de evenimente și schimbări referitoare la subdiviziunile Ministerului Justiției, întreținerea, îmbunătățirea și eficientizarea activității lor, la confirmarea unor membri, precum și la modificarea unor regulamente.

În scopul acumulării mijloacelor financiare necesare pentru întreținerea și ameliorarea bazei tehnico-materiale a subdiviziunilor Ministerului Justiției, eficientizării activității lor, Guvernul Republicii Moldova a hotărât la 14 iulie 2000 [30] să aprobe Nomenclatorul serviciilor cu plată prestate de subdiviziunile Ministerului Justiției persoanelor fizice și juridice nebugetare, cu excepția serviciilor prestate păturilor socialmente vulnerabile. Astfel, s-a stabilit că mijloacele financiare acumulate din prestările de servicii cu plată vor fi utilizate integral pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale, întreținerea subdiviziunilor respective ale Ministerului Justiției și stimularea materială a colaboratorilor, conform Regulamentului respectiv. Drept rezultat al acestora Ministerul Justiției, de comun acord cu Ministerul Economiei și Reformelor, a elaborat, în termen de o lună, tarifele și a coordonat cu Ministerul Finanțelor Regulamentul cu privire la utilizarea mijloacelor financiare speciale.

Prin hotărârea [31] de guvern din 11 august 2000 s-au confirmat în calitate de membri ai colegiului Ministerului Justiției următoarele persoane: Zaharia Darii (director, Direcția resurse umane și secretariat); Gheorghe Calciu (șef, Direcția de justiție a unității teritorial-autonome cu statut special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)); Valeriu Cebotari (președinte, Camera Înregistrării de Stat); Mihai Demcenco (director, Institutul republican de cercetări științifice de expertiză juridică și criminologie). De asemenea a fost abrogată Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.765 din 11 august 1997 „Cu privire la modificarea componenței Colegiului Ministerului Justiției”.

În sfârșit, ultima acțiune a restructurării Ministerului Justiției în perioada 1990-2000 a fost exercitată prin hotărârea [32] a Guvernului Republicii Moldova din 8 august 2000, care a completat și modificat Regulamentul

cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.950 din 14 octombrie 1997, cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.405 din 8 aprilie 1998.

Astfel, după 10 ani, Ministerul Justiției al Republicii Moldova își desfășura activitatea în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Legea Republicii Moldova cu privire la Guvern, Regulamentul Ministerului Justiției, alte acte normative și legislative.

Referințe:

1. Solomon Constantin. Guvernul Republicii Moldova: Constituire și evoluție (1990-2000) // Analele științifice ale Universității de Stat din Moldova. Seria „Științe sociomanistice”. Volumul II. - Chișinău 2001.
2. <http://www.rol.md/MinJust/history.htm>
3. Hotărârea 347 din 21.09.1990. Publicat: 21.09.1990 în B. Of. Promulgat: 21.09.1990. Data intrării în vigoare: 21.09.1990.
4. Veștile Sovietului Suprem și ale Sovietului Miniștrilor al R.S.S.M., 1972, nr.10, art.146.
5. Veștile Sovietului Suprem și ale Sovietului Miniștrilor al R.S.S.M., 1976, nr.6, art.26.
6. Hotărâre 329 din 03.07.1991.
7. Hotărâre 51 din 29.01.1992, Cu privire la Camera Înregistrării de Stat pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova. Publicat: 30.01.1992 în Monitorul Parlamentului, Nr.001, art. nr.42
8. Hotărâre Nr.555 din 26.08.1992 cu privire la unele remanieri în funcțiile de bază și în structura Ministerului Justiției. Publicat: 30.08.1992 în Monitorul Oficial Nr.008. Promulgat: 26.08.1992. Data intrării în vigoare: 13.07.1994.
9. Hotărâre Nr.733 din 10.11.1992 cu privire la majorarea efectivului aparatului central al Ministerului Justiției. Publicat: 30.11.1992 în Monitorul Oficial Nr.011.
10. Hotărâre Nr.644 din 14.10.1993 cu privire la instituirea gradelor profesionale în cadrul Ministerului Justiției și notaariatului de stat.
11. Șterbeț Valeria. Reforma judiciară și de drept în Republica Moldova – componentă a edificării statului de drept // Edificarea statului de drept (Materialele conferinței internaționale științifico-practice, Chișinău, 26-27 septembrie 2003). - Chișinău, 2003.
12. Hotărâre Nr.500 din 13.07.1994 cu privire la Ministerul Justiției al Republicii Moldova. Publicat: 13.07.1994 în Monitorul Oficial Nr.007. Data intrării în vigoare: 13.07.1994.
13. Hotărâre Nr.266 din 28.04.1995 cu privire la modificarea componenței colegiului Ministerului Justiției. Publicat: 25.05.1995 în Monitorul Oficial Nr.028. Promulgat: 28.04.1995.
14. Hotărâre Nr.865 din 28.12.1995 cu privire la chestiunile ce țin de transferarea Direcției Instituțiilor Penitenciare în subordinea Ministerului Justiției Publicat: 28.03.1996 în Monitorul Oficial Nr.019 art. nr.138
15. Hotărâre Nr.96 din 22.02.1996, privind înființarea Centrului pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor din sistemul Ministerului Justiției. Publicat: 18.04.1996 în Monitorul Oficial Nr.023 art. nr.191.
16. Regulament Nr.0609 din 06.09.1995, Ministerul Sănătății și Ministerul Justiției privind organizarea examinării medicale a tinerilor înainte de căsătorie. Publicat: 06.06.1996 în Monitorul Oficial Nr.034. Promulgat: 06.09.1995.
17. Hotărâre Nr.413 din 16.07.1996 privind transmiterea tehnicii, utilajului și echipamentului de la balanța Ministerului Apărării la balanța Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției. Publicat: 20.09.1996 în Monitorul Oficial Nr.061. Promulgat: 16.07.1996.
18. Hotărâre Nr.1113 din 26.02.1997 privind numirea unor membri ai Comisiei de Certificare de pe lângă Ministerul Justiției. Publicat: 20.03.1997 în Monitorul Oficial Nr.018, art. nr.184.
19. Hotărâre Nr.287 din 25.03.1997 cu privire la modificarea componenței colegiului Ministerului Justiției. Publicat: 10.04.1997 în Monitorul Oficial Nr.022, art. nr.294.
20. Hotărâre Nr.31 din 19.04.1997, notă privind suspendarea acțiunii punctului 3.2 al Instrucțiunii nr.10-44-01/03, aprobată de Ministerul Finanțelor la 22.11.96 și Ministerul Justiției la 27.11.96. Publicat: 01.05.1997 în Monitorul Oficial Nr.030. Promulgat: 19.04.1997.
21. Decret Nr.173 din 23.05.1997 privind numirea unor membri ai Comisiei de Certificare de pe lângă Ministerul Justiției. Publicat: 05.06.1997 în Monitorul Oficial Nr.037, art. nr.321.
22. Scopul nostru este corijarea condamnaților și pregătirea lor pentru a fi reintegrați în societate // Moldova Suverană, 20.12.2002.
23. Hotărâre Nr.765 din 11.08.1997 cu privire la modificarea componenței colegiului Ministerului Justiției. Publicat: 23.10.1997 în Monitorul Oficial Nr.069, art. nr.707.
24. <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=300952>
25. Hotărâre Nr.149 din 01.10.1998 pentru modificarea componenței Comisiei de Certificare de pe lângă Ministerul Justiției. Publicat: 22.10.1998 în Monitorul Oficial Nr.096. Promulgat: 01.10.1998. Data intrării în vigoare: 01.10.1998.

26. Hotărâre Nr.563 din 18.06.1999 cu privire la crearea Centrului de Informații Juridice. Publicat: 01.07.1999 în Monitorul Oficial Nr.67-69, art. nr.609.
27. Hotărâre Nr.944 din 14.10.1999 despre alocarea de mijloace bănești din fondul de rezervă al Guvernului pentru Ministerul Justiției. Publicat: 21.10.1999 în Monitorul Oficial Nr.116. Promulgat: 14.10.1999.
28. Hotărâre Nr.1 din 23.02.2000. Publicat: 24.02.2000 în Monitorul Oficial Nr.019.
29. Hotărâre Nr.129 din 15.02.2000 cu privire la Ministerul Justiției al Republicii Moldova. Publicat: 24.02.2000 în Monitorul Oficial Nr.19-20, art. nr.210. Data intrării în vigoare: 24.02.2000.
30. Hotărâre Nr.690 din 14.07.2000, cu privire la serviciile cu plată prestate de subdiviziunile Ministerului Justiției. Publicat: 21.07.2000 în Monitorul Oficial Nr.084. Promulgat: 14.07.2000.
31. Hotărâre Nr.816 din 11.08.2000 cu privire la aprobarea componenței colegiului Ministerului Justiției. Publicat: 17.08.2000 în Monitorul Oficial Nr.102. Promulgat: 11.08.2000.
32. Hotărâre Nr.796 din 08.08.2000, pentru modificarea și completarea Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către efectivul de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.950 din 14 octombrie 1997. Publicat: 24.08.2000 în Monitorul Oficial Nr.106. Promulgat: 08.08.2000.

Notă: Rezultatele sunt obținute în cadrul proiectului național 09.833.07.05A finanțat de către CSSDT al AȘM.

Prezentat la 17.03.2009